

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Adalet Bakanı Sayın Mehmet Ali ŞAHİN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Prof. Dr. N. Gaye ERBATUR

CHP Adana Milletvekili

Türkiye'de cezaevlerinde bulunan toplam kadın sayısı, toplam tutuklu ve hükümlü sayısının yaklaşık yüzde 3.4'ünü oluşturmaktadır. Toplam 21 maddeden oluşan Cezaların infazı Hakkında Kanunu'na dayanan Türk infaz sisteminde, karşılaşılan pek çok sorun ve eksiklik, yasanın uygulanmasını gösteren Ceza infaz Kurumları ile Tutukevleri Yönetimine ve Cezaların infazına Dair Tüzük hükümleriyle giderilmeye çalışılmaktadır. Ancak bu Tüzük hükümlerinin de günün koşullarına uygun olmaktan ve ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olduğu uygulamada ortaya çıkmaktadır. Tüzük, yasanın yer vermediği pek çok konuda hüküm içermektedir. Bu hükümlerden bir kısmı da kadınlarla ilgilidir. Bu hükümlerden ilki, analarından ayrılamayacak olan çocuklara ilişkindir. Tüzüğün 96.maddesi, "Anası tutuklu veya hükümlü olup da dışarıda himayesine verilecek kimseleri bulunmayan veya hiçbir suretle bir himaye kurumuna verilmesi kabil olmayan küçük ve bakıma muhtaç çocuklar, bakabilecek kuruma veya aile efradından birine verilinceye kadar analarının yanında kalırlar." demektedir. Anergının yanında kalma hali, tutuklu veya hükümlü kadınlar tahliye olana kadar sürmektedir. Tüzük tahliye sonrası süreçte çocuğun korunmasına ve gelecekteki yaşamına dair hiçbir hüküm öngörmemiştir. Bu maddede, kadının cezaevine konulmadan önce doğan çocukları hakkındadır. Hüküm, cezaevinde doğan çocuklardan bahsetmemiştir. İnfaz mevzuatında, analarıyla birlikte cezaevinde kalmak zorunda olan çocuklar için, cezaevinde

açılacak kreş ve gündüz bakımevi oluşturulması, oluşturulamadığı durumlarda bu çocukların devlete ait dışarıdaki bir kreş ya da gündüz bakımevi olanağından yararlandırılması yönünde bir kurala rastlanmamaktadır. Çocuğun eğitime ve dışarıdaki yaşama hazırlanması açısından büyük öneme sahip bu olanakların yaratılması, çocuğun bedensel ve zihinsel gelişimi açısından da önem taşımaktadır.

Tüzüğün 7.maddesi "**Kadın Cezaevleri**" başlığını taşımaktadır. Kadınlara özel cezaevleri kurulmasına olanak tanıyan bu hükme rağmen, bugüne kadar Türkiye'de bulunan 600'ü aşkın cezaevinden sadece 4'ü kadınlara mahsustur. Ancak bu kadın cezaevlerinde yöneticiler başta olmak üzere personelin büyük bir kısmı erkektir.

Genel anlamda tüm tutuklu ve hükümlüler için yeterli ve insani ölçülere uygun olmayan ceza ve tutukevlerinin kadınlar açısından da yeterli olamayacağı açıktır. Kadınlara özel ceza ve tutukevleri dahi kadınların ihtiyaçlarına uygun altyapı ve donanımına sahip değildir. Bu cezaevlerinde kadınların dışarıdaki yaşama uyum sağlamaları ve yaşamlarını yeniden kurabilmeleri için gerekli hiçbir program uygulanmamaktadır.

Ayrıca kadın ceza ve tutukevlerinde bulunan kadınların özgürlüklerine kavuştuktan sonra toplumsal hayata adapte olabilmelerine olanak sağlayacak kültürel imkanlardan da ne yazık ki bahsedilemez. Ceza ve tutukevlerinde kadınların ve yanlarında bulunan çocuklarının kişisel gelişimlerini sağlayacak kütüphane, okuma salonu gibi yaşam sahalarından bahsetmek pek mümkün değildir.

Yine kadın ceza ve tutukevleri için önemli bir sorun da tutuklu ve hükümlülerin sağlık hizmetlerinden yararlanmaları ile ilgilidir. Ceza ve tutukevlerinde sunulan sağlık hizmeti yeterli değildir. Revirlerde yalnızca ağrı kesici ilaç bulunmakta olup, çoğu zaman kadınlar ağır derecede rahatsızlanmadıkça sağlık merkezlerine sevkedilmemektedir.

Bu çerçevede;

1. Adana'da bulunan kadın kapalı cezaevinin BM Tutuklu ve Hükümlülere Uygulanacak Asgari Standartlarına uygun olup olmadığının denetimi ne şekilde gerçekleştirilmektedir?
2. Adana'da kadın kapalı cezaevinde bulunan kaç kadın vardır?

3. Adana'da kadın kapalı cezaevinde bulunan kadınlar arasında hamile olan var mıdır? Var ise bu kadınlara gerektiği zaman anında müdahale edilebilmesi için cezaevi revirinde bir jinekolog bulunmakta mıdır?
4. Adana'da kadın kapalı cezaevinde bulunan kadınların yanında ikamet eden kaç çocuk vardır? Bu çocukların yaş dağılımı nasıldır?
5. Anneleri ile birlikte cezaevinde kalmak zorunda olan çocukların dışarıdaki bir kreş ya da gündüz bakımevinden yararlandırılabilmeleri için herhangi bir düzenleme yapılmış mıdır?
6. Adana'da bulunan kadın kapalı cezaevinde kütüphane, okuma salonu gibi bir merkez bulunmakta mıdır? Cezaevinde bulunan kitap, dergi sayısı kaçtır?
7. Karataş kadın kapalı cezaevinde bulunan personel sayısı kaçtır? Bu personelin kaç erkek kaç kadındır?